

Teză de abilitare

Identitate românească, modele totalitare autohtone și europene, relații internaționale (secolul XX)

- Rezumat -

Teza de abilitare intitulată “*Identitate românească, Modele Totalitare autohtone și europene, Relații internaționale (secolul XX)*” este structurată pe trei părți: I – Realizări științifice și profesionale; II – Direcțiile principale de dezvoltare a carierei academice, științifice și profesionale; III – Referințe bibliografice. În prima parte a lucrării am prezentat în mod sintetic, cu trimiteri concrete și verificabile la realizările științifice și profesionale în domeniul istoriei, principalele rezultate ale activității mele științifice, didactice și profesionale. Sunt identificate principalele direcții de cercetare și evidențiate obiectivele fundamentale, pe care le-am urmărit în perioada ce a urmat după obținerea titlului de doctor în istorie.

Între aceste direcții menționez analiza conceptului de naționalism și diferitele sale fațete doctrinar-culturale autohtone; Extrema-Dreaptă românească și europeană; principalele partide politice ale României interbelice; analiza regimului antonescian și a mecanismelor sale propagandistice ; Extrema-Stângă autohtonă și formulele sale operaționale în perioada interbelică și postbelică; politica externă a României interbelice cu accent pe specificul modelului titulescian; relațiile româno-sovietice; relațiile româno-maghiare; elemente de istorie culturală contemporană, etc. Conceptului de naționalism, precum și fenomenului autoritar și totalitar românesc și european (cu deosebire interbelic) i-am dedicat mai multe studii, articole și câteva cărți, care la vremea respectivă au contribuit la o îmbogățire a analizei istorice și la o flexibilizare a manierei de abordare, în sensul unei necesare dezideologizări. Biografia dedicată fondatorului legionarismului românesc- Corneliu Zelea Codreanu (“Istorie și biografie. Cazul Corneliu Zelea Codreanu”, 2003) este una dintre primele contribuții românești dedicate acestui personaj istoric, apărute după 1990 și care a fost menționată și pe plan internațional. (O variantă simțitor îmbunătățită a acesteia a apărut în anul 2020 la editura LAP Lambert Publishing, sub

titlul de *Romanian Far Right. A Sequence. Corneliu Zelea Codreanu's Case (1899-1938)*. Am adus contribuții notabile, referitoare la istoriografia regimului antonescian și al celui legionar, mai ales cu privire la aspectele propagandistice și socio-culturale, la modalitatea de organizare și funcționare a sistemului de învățământ, dar și a politicii statului român față de minoritățile naționale. Am publicat studii și capitole consistente, despre relațiile dintre România și URSS, în perioada interbelică și în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, recursul la documentele de arhivă (cu deosebire) îmbogățind în mod evident istoriografia problemei. Nu în ultimul rând, am analizat relațiile româno-maghiare, pornind de la chestiunea Transilvaniei, încercând să nuanțez dosarul tematicii, insistând pe motivațiile/argumentele invocate de ambele părți, cu deosebire pe acelea de ordin istoric, geopolitic, civilizațional și nu în ultimul rând-psihologic. În studiile și cărțile care au abordat aspecte din istoria relațiilor internaționale sau ale geopoliticii, m-au interesat în mod deosebit relațiile României cu vecinii săi, chestiuni politico-sociale specifice URSS, Ungariei, Italiei fasciste, spațiului iugoslav, Bulgariei, etc. Am abordat, de asemenea, aspecte de istorie a culturii, prezentând și analizând, penetrarea ideologiilor de tip totalitar (cu deosebire – cea comunistă), prin intermediul proletcultismului- în sfera creației literare și a educației din România. În continuare este prezentată în mod sintetic evoluția activității mele profesional-manageriale (începând cu anul 1993), experiența de muzeograf (în cadrul Complexului Național Muzeal „Moldova” din Iași), cercetător științific în cadrul Centrului de Istorie și Civilizație Europeană- filiala Iași a Academiei Române, lector și conferențiar universitar, în cadrul Universității „Mihail Kogălniceanu” din Iași, Universității “Danubius” din Galați, Universității “Dunărea de Jos”, din Galați. Este amintită calitatea mea de șef de catedră, cancelar și rector al Universității „Mihail Kogălniceanu” din Iași, referent științific editorial și membru al colectivelor de redacție ale unor reviste BDI, coordonator al unor teze de licență și lucrări de dizertație. În a doua parte a tezei de abilitare am prezentat în mod succint direcțiile principale de dezvoltare ale carierei mele academice, științifice și profesionale, evidențiind planurile pe termen mediu și lung. În plan științific, voi continua cercetările în direcțiile în care am deja o anumită contribuție pe plan istoriografic, cum ar fi: istoria contemporană a românilor, istoria relațiilor internaționale, analiza fenomenului autoritar și totalitar românesc și european, relațiile româno-maghiare, româno-sovietice și româno-ruse, geopolitică, istoria culturii. Totodată, intenționez să aprofundez cercetarea unor teme interdisciplinare, care au în vedere aspecte cultural-ideologice, cu precădere de istorie a culturii

române, în perioada 1918-1989. Obținerea calității de conducător de doctorat îmi va permite să transmit cunoștințele, abilitățile și metodele de cercetare viitorilor doctoranzi, îndrumându-i pe căile unor investigații științifice integre, din care să rezulte studii originale și de actualitate pentru istoriografia română. În partea a doua a lucrării am prezentat în mod sintetic principalele direcții propuse de mine în vederea dezvoltării carierei academice, științifice și profesionale, după obținerea dreptului de îndrumare a unor teze de doctorat în domeniul Istorie. În plan didactic, sunt punctate direcțiile metodico-științifice ale cursurilor și seminariilor prezente și viitoare, de la ciclurile de studii licență și masterat și sunt menționate cursurile noi care urmează să fie publicate. În plan științific, sunt menționate succint intențiile mele în vederea publicării de materiale științifice pe direcțiile de cercetare mai sus menționate: publicarea unor studii privitoare la analiza profilului cultural al Transilvaniei în comparație cu celelalte regiuni ale statului român; publicarea unor cărți, care să analizeze relația dintre intelectualitatea românească și comunism, în secolul al XX-lea. Totodată, se menționează intențiile mele de a mă implica – în funcție de împrejurări – în realizarea unor proiecte și granturi de cercetare pe aceste direcții și intențiile de a sprijini activitățile de cercetare ale studenților și tinerilor cercetători.

A treia parte reprezintă suportul documentar care susține informațiile cuprinse în teză și include referințele bibliografice care reflectă activitatea mea științifică.

Conf.univ.dr. Cristian Sandache

